

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БАХМУТСЬКИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
підготовки молодшого спеціаліста
з дисципліни
«Економіка, організація і планування виробництва»
(Код за ОПП ПП 3.1.9)**

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 273 Залізничний транспорт

Розробник: Харчишина Т.Ф. викладач, кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії»

Складена на основі Освітньо-професійної програми «Обслуговування і ремонт залізничних споруд та об'єктів колійного господарства», затвердженої протоколом №7 педагогічної ради коледжу від 11.05.2018р.

Розглянуто на засіданні циклової комісії
«Організація перевезень і управління на залізничному транспорті та Обслуговування і ремонт залізничних споруд та об'єктів колійного господарства» та рекомендовано до використання в освітньому процесі
Протокол №1 від 30.08.2018 р.

Голова циклової комісії Ю.С.Мінейкіс

Схвалено на засіданні методичної ради коледжу

Протокол від " 30 " 08 2018 року № 1
Голова методичної ради О.М. Щитинський
" 30 " 08 2018 року

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Економіка, організація і планування виробництва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста, галузь знань 27 Транспорт, спеціальності 273 Залізничний транспорт, спеціалізація " Обслуговування і ремонт залізничних споруд та об'єктів колійного господарства".

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення питань конкретної економіки колійного господарства, наукової організації виробництва, праці та заробітної плати, планування, обліку та техніко-економічного аналізу виробничо-господарської діяльності підприємств колійного господарства.

Міждисциплінарні зв'язки: ПП 4.7 "Основи управлінської діяльності" ;ППЗ.1.2."Основи охорони праці" ;ППЗ.1.11 "Технічне обслуговування та ремонт залізничної колії" ; ГСЕ1.06"Основи економічної теорії"; ППЗ.1.8 "Машинізація колійних і будівельних робіт".

Програма навчальної дисципліни складається з таких блоків і змістових модулів:

1. Основи економіки, організації і планування колійного господарства

1. Аналіз та планування робіт.
2. Соціальна структура суспільства.
3. Основи менеджменту на залізничному транспорті.

2. Організація виробництва і праці

4. Основи маркетингу на залізничному транспорті.
5. Психологія ділового спілкування на транспорті.

3. Планування організації і аналіз виробничо-фінансової діяльності виробничих підприємств колійного господарства

6. Визначення параметрів виробничого процесу.
7. Обліково-звітна документація.
8. Обліково-технічна документація, її види.

Програмою навчальної дисципліни передбачено виконання курсового проекту. Теми курсового проекту, його докладний зміст, обсяг, рекомендована література і послідовність виконання наводяться в методичних вказівках з курсового проектування для навчальної дисципліни Економіка, організація і планування виробництва.

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни "Економіка, організація і планування виробництва" є всебічна підготовка спеціаліста, спроможного на основі отриманих знань, навичок та вмінь розпізнавати та проводити заходи по вивченню предмету роз'яснювати сутність економічних понять і категорій з врахуванням здійсненої економічної реформи переходу до ринкових відносин, знайти відображення нових термінологій: акціонерне товариство, акції та дивіденди, оренда, орендний та бригадний підряд, лізинг, приватизація, девальвація, індексація, інтеграція економіки, інвестиції, біржа, кооператив, мале підприємство, а також маркетинг, менеджмент, "Ноу-хау", слід приділяти роз'ясненню економічної доцільності реформування економічних процесів, які реалізуються в конкретній роботі ПЧ та КМС для забезпечення безпеки руху поїздів.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни "Економіка, організація і планування виробництва" принципів є:

- розкриття студентами техніко – економічних розрахунків при визначенні обсягів робіт з поточного утримання колії, приділення уваги щодо забезпечення безпеки руху, охорони праці, надійності і економічності елементів, значення їх справного стану для безперебійної роботи та

регулювання руху поїздів;

- розробка методів прогнозування, та виявлення причин які впливають на техніко – економічні розрахунки при виконанні колійних робіт, аналізування впливу цих причин на працездатність працівників колійного господарства.

1.3 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

економічні категорії, поняття, терміни та їх суть, головні закономірності економічного розвитку свого підприємства (ПЧ, КМС), головні напрямки та зміст економічної реформи, організацію формування та оплати праці, засоби підвищення продуктивності праці і ефективності виробництва, зміст і порядок розробки плану економічного та соціального розвитку ПЧ, КМС;

вміти:

економічно обґрунтовано вирішувати питання, пов'язані з організацією поточного утримання та ремонту колії, виконувати прості техніко-економічні розрахунки з визначення обсягів виконуваних робіт, потрібного обладнання, матеріалів, контингенту працівників та фонду заробітної плати, розробляти норми витрат праці та організаційно-технічні умови їх впровадження; визначати показники продуктивності праці, собівартість продукції, розраховувати експлуатаційні витрати, рентабельність та прибуток підприємства.

Таблиця 1.

Сформовані компетенції :

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук, характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1 здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК2 здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>ЗК3 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях з фундаментальних розділів математики, в обсязі, необхідному для володіння математичним апаратом відповідної галузі знань;</p> <p>ЗК6 навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК8 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p>

	<p>ЗК 9 здатність розробляти та управляти проектами;</p> <p>ЗК10 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК11 навички здійснення безпечної діяльності;</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК2) базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі залізничного транспорту;</p> <p>ФК3) базові знання технічних характеристик, конструктивних особливостей; здатність розуміти потреби користувачів і клієнтів та важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері залізничного транспорту, здатність проведення вимірювального експерименту й оцінки його результатів на основі знань про методи метрології, стандартизації та сертифікації;</p> <p>ФК4) знання з обчислювальної техніки та програмування, володіння навичками роботи з комп'ютером для вирішення задач спеціальності;</p> <p>ФК9) здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності</p> <p>ФК11) здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів) щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання	<p>1) здатність продемонструвати знання і розуміння математичних принципів, що лежать в основі електротехніки та технічної механіки;</p> <p>2) здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в області електричних кіл постійного та змінного струму, теорії електричних машин, теорії електроприводу, теорії автоматичного керування колійними машинами і засобами дефектоскопії,</p> <p>3) здатність продемонструвати знання та навички з проведення збору даних, проектування, спорудження та вишукування залізниць;</p> <p>4) здатність продемонструвати знання та уміння збирати, оброблювати, аналізувати та систематизувати науково-технічну інформацію, пов'язану з новітніми розробками щодо складання технічної документації у колійному господарстві;</p> <p>5) здатність продемонструвати знання сучасного стану справ та новітніх технологій у колійному господарстві;</p> <p>6) здатність продемонструвати розуміння впливу технічних рішень у суспільному, економічному, соціальному й</p>

	<p>екологічному контексті;</p> <p>7) здатність продемонструвати знання основ економіки та управління проектами.</p>
Уміння	<p>1) застосовувати знання та розуміння для ідентифікації, формулювання, вирішення технічних задач спеціальності, використовуючи відомі методи;</p> <p>2) застосовувати знання та розуміння для розв'язування виробничих задач і проведення аналізу в системах, характерних для обраної спеціальності;</p> <p>3) системно мислити та застосовувати творчі здібності для формування принципово нових ідей;</p> <p>4) застосовувати знання технічних характеристик, конструкційних особливостей, призначення і правил експлуатації устаткування та обладнання для вирішення технічних задач спеціальності;</p> <p>5) розраховувати, конструювати, проектувати, досліджувати, експлуатувати, ремонтувати, налагоджувати типове для обраної спеціалізації електроустаткування та обладнання;</p> <p>6) здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач спеціальності;</p> <p>7) ефективно працювати як індивідуально, так і в колективі;</p> <p>8) ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу систем і їх складових;</p> <p>9) поєднувати теорію та практику, а також приймати рішення, виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів;</p> <p>10) виконувати відповідні виробничі дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою; оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення.</p>
Комунікація	<p>1) уміння застосовувати усну та писемну форми спілкування як українською мовою, так і однією з іноземних мов;</p> <p>2) здатність використання різноманітних методів, зокрема інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях</p>
Автономія відповідальність	<p>1) здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати рішення;</p> <p>2) здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань;</p> <p>3) здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;</p> <p>4) здатність демонструвати розуміння основних засад охорони праці та безпеки життєдіяльності та їх застосування.</p>

Кадрове забезпечення	Викладацький склад відповідає вимогам чинного законодавства України. Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію навчального процесу БКТІ. Всі викладачі, залучені до реалізації освітньої програми є штатними співробітниками. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування викладачів не рідше, ніж один раз на п'ять років
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу (навчальні приміщення, спеціалізовані кабінети, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання тощо) відповідає вимогам і потребі до проведення лекційних і практичних (лабораторних) занять.</p> <p>Наявність спеціалізованого програмного забезпечення та необмежений відкритий доступ до Інтернет-мережі в спеціалізованих комп'ютерних класах дозволяє студентам набути необхідних практичних компетенцій та навичок.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожиток, їдальня, спортивна зала та відкритий спортивний майданчик), кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт, електронна бібліотека, бібліотека з читальною залю, навчальні та робочі плани, графіки навчального процесу, навчально-методичні комплекси з дисциплін, навчальна наскрізна програма практик, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, комплексні контрольні роботи, засоби діагностики якості вищої освіти, методичні рекомендації до виконання курсових проектів (робіт), методичні рекомендації до виконання дипломного проекту.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 297 годин/ 3 кредитів ECTS.

2 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Таблиця 2 Рекомендований розподіл навчального часу за видами занять

№ п/п	Шифри блоків змістових модулів, шифри змістових модулів та їх назви. Зміст змістових модулів	Обсяг навчальних годин				
		Всього	В тому числі			
1	2	3	аудит	лабор	практ	самоств
	Вступ	2	2			
1	1. Основи економіки, організації і планування колійного господарства	4	2			2
	1.1 Аналіз та планування робіт	10	2			8
1.1	Транспорт, як галузь народного господарства					
	2. Соціальна структура суспільства;					
1.2.	Організація і планування колійного господарства					
	3. Основи менеджменту на залізничному транспорті;	8	6			2
1.3.	ПЧ, КМС – державні виробничі підприємства					
2	2. Організація виробництва і праці	18	14	4		
	1. Основи маркетингу на залізничному транспорті	15	7	4		4
2.1.	Організація праці					
2.2.	Продуктивність праці					
	2. Психологія ділового спілкування на транспорті	16	12	4		
2.3.	Основи технічного нормування					
2.4.	Організація оплати праці					
3	3. Планування організації і аналіз виробничо-фінансової діяльності виробничих підприємств колійного господарства					
	1. Визначення параметрів виробничого процесу	8	6	2		
3.1.	Основи планування виробничо-фінансової діяльності підприємств					
3.2.	Фінансування та матеріально-технічне забезпечення					
	2. Обліково-звітна документація					
3.3.	Основи обліку, звітності та аналізу виробничо-фінансової діяльності					
	3. Обліково-технічна документація, її види	18	12	2		4
3.4.	Кошторисна документація					
3.5.	Оподаткування					
4	Курсова робота					
	Всього	243	141	30	30	96

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни спрямований на прищеплення умінь, притаманних типовій задачі діяльності та виробничій функції відповідно вимог ОПП, що наведені у табл. 2.1-2.13, на основі відповідної змістовної характеристики.

ЗМІСТ ПРЕДМЕТА

Вступ

Залізничний транспорт в умовах ринку. Економічна політика держави на сучасному етапі економічних перетворень та створення ефективної системи керування. Значення залізничного

транспорт у забезпеченні оптимального функціонування економіки держави. Особливості транспортної продукції і транспортного технологічного процесу. Економічні, організаційні і правові основи діяльності залізничного транспорту.

Економічна реформа народного господарства: перехід до ринкових відносин, виникнення нових економічних зв'язків між країнами, регіонами і окремими підприємствами. Поява нових вантажопотоків, пов'язаних з експортом і імпортом товарів. Ринок транспортних послуг як гарант забезпечення економічних зв'язків і високої якості обслуговування народного господарства і населення України. Завдання залізничного транспорту в удосконаленні якості і ефективності перевезень з забезпеченням безпеки руху.

1. Основи економіки, організації і планування колійного господарства

Тематична характеристика змістового модуля 1. Аналіз та планування робіт

Таблиця 2.1

Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі залізничного транспорту;</p> <p>Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері залізничного транспорту, Правил технічної експлуатації залізниць України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів.</p>	<p>ЗК8</p> <p>ФК2</p> <p>ПР12</p>

Змістова характеристика змістового модуля 1

1.1. Транспорт як галузь народного господарства

Транспорт як сфера матеріального виробництва. Особливості транспортної продукції. Роль транспорту у вирішенні завдань із забезпечення ефективності державної економіки. Значення узгодженого розвитку всіх видів транспорту як складових частин єдиної транспортної мережі. Основні напрямки розвитку залізничного транспорту України.

Перспективи зростання перевезень вантажів і пасажирів на залізничному транспорті.

Основні техніко-економічні показники роботи залізничного транспорту та шляхи їх покращення.

Тематична характеристика змістового модуля 2 Соціальна структура суспільства;

Таблиця 2.2

Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі залізничного транспорту;</p> <p>Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері залізничного транспорту, Правил технічної експлуатації залізниць України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів.</p>	<p align="center">ЗК8 ФК2 ПР12</p>

Змістовна характеристика змістового модуля 2

1.2. Організація і планування колійного господарства

Колійне господарство – складова частина багатогалузевого господарства залізничного транспорту, зв'язки колійного господарства з іншими галузями залізниці. Призначення колійного господарства та його завдання у здійсненні перевізного процесу.

Характеристика сучасного етапу матеріально-технічного стану колійного господарства та перспективи його реконструкції для забезпечення пропуску поїздів підвищеної ваги, довгоскладових, здвоєних та швидкісних поїздів.

Концентрація, спеціалізація, машинізація і автоматизація як найбільш економічно обґрунтовані принципи організації колійного господарства. Шляхи реалізації цих принципів.

Структура управління колійним господарством: КМС, ПЧ, служби, залізниці.

Принцип планування на залізничному транспорті. Поняття про перспективне та поточне планування. Особливості планування в період переходу до ринкової економіки.

Тематична характеристика змістового модуля 3 Основи менеджменту на залізничному транспорті;

Таблиця 2.3.

Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі залізничного транспорту;</p> <p>Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері залізничного транспорту, Правил технічної експлуатації залізниць України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів.</p>	<p align="center">ЗК8 ФК2 ПР12</p>

Змістовна характеристика змістового модуля 3

1.3. ПЧ та КМС – державні виробничі підприємства

Закон про підприємства в Україні.

Закон про залізничний транспорт України.

Положення про дистанцію колії та колійно-машинну станцію, застосування його у колійному господарстві.

Характеристика виробничо-господарської діяльності ПЧ та КМС. Об'ємні та якісні показники, майно та засоби. Основні завдання ПЧ, КМС.

Основні фонди: призначення, склад та структура. Фізичний та моральний знос фонду. Амортизація, поняття про її норми. Розподіл амортизаційних формувань. Призначення капітального ремонту та модернізації основних фондів. Шляхи покращення використання основних фондів. Роль капітальних вкладень у розвитку матеріально-технічної бази підприємства. Фондовіддача, фондоємність, фондоозброєння.

Поняття про методику розрахунку ефективності капітальних вкладень та впровадження нової техніки у колійному господарстві.

Обігові кошти, їх значення, склад та структура. Обігові виробничі фонди та оборотні фонди. Показники використання та шляхи покращення цих фондів. Розрахунок споживання оборотних засобів. Кредитування.

Значення платні за фонди та реалізація невикористаних виробничих фондів.

Поняття про господарчий розрахунок, собівартість, розрахункові ціни, прибуток та рентабельність підприємства.

Значення матеріальної зацікавленості та відповідальності ПЧ і КМС за виконання планів та використання трудових, матеріальних та фінансових ресурсів.

Інвестиції, вільні підприємства, конкуренція.

В результаті вивчення теми студент **повинен знати:**

структуру, завдання і принципи діяльності колійного господарства. Основні напрямки економічної реформи, суть ринкової економіки. Визначення поняття “продукція залізничного транспорту”, її особливості і вимірювачі. Структуру, склад основних фондів і оборотних коштів, показники їх використання. Суть амортизації основних фондів. Техніко-економічні показники діяльності ПЧ, КМС. Загальні відомості про господарський розрахунок.

Міжпредметні зв'язки:

Основи управлінської діяльності – принципи управління підприємством.

Технічне обслуговування і ремонт залізничної колії – організація і структура керування ПЧ і КМС.

основи економічної теорії – поняття про основні фонди підприємства.

2 Організація виробництва і праці

Тематична характеристика змістового модуля 4 Основи маркетингу на залізничному транспорті

Таблиця 2.4.

Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній	ЗК1,ЗК2 ФК9,ФК11 ПРН17,ПРН20

<p>системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності</p> <p>здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів) щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів;</p> <p>знати призначення та специфіку роботи структурних підрозділів лінійних підприємств, малих колективів виконавців (бригад, дільниць), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів;</p> <p>знати особливості та вміти розробляти технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів залізничного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.</p>	
--	--

Змістовна характеристика змістового модуля 4

2.1. Організація праці

Економічний, психологічний та соціальний зміст наукової організації праці. Плани наукової організації праці в ПЧ (КМС). Особливості виробничого процесу при виконанні різних робіт в ПЧ.

Рациональний розподіл та кооперування праці, суміщення професій.

Бригадна форма організації праці. Класифікація виробничих бригад у колійному господарстві. Основні умови створення комплексних, спеціалізованих бригад. Визначення чисельності бригади за професіями та кваліфікаційними розрядами.

Організація праці у бригаді. Розподіл працівників у бригаді. Розподіл робіт між членами бригади, вимоги та організація суміщення професій і розширення зон обслуговування.

Поняття про професії, спеціальності та кваліфікації. Професійний відбір.

Престиж професій працівника колійного господарства залізничного транспорту. Дисципліна праці залізничників та їх обов'язки.

Заходи та заохочення працівників за зразкове виконання службових обов'язків, ініціативність та винахідливість. Дисциплінарні стягнення. Економічне та соціальне значення неухильного зросту продуктивності праці.

Досвід передових ПЧ та КМС, його узагальнення та поширення кращих досягнень серед всіх підприємств галузі.

2.2. Продуктивність праці

Показники продуктивності праці в колійному господарстві (ПЧ та КМС), методи їх визначення.

Шляхи та резерви підвищення продуктивності праці.

Сучасні перспективні форми господарювання. Оренда, акціонерні товариства, малі підприємства тощо. Їх значення у підвищенні ефективності господарської діяльності.

Взаємозв'язок продуктивності праці і ефективності виробництва.

Розрахунок продуктивності праці робітників дистанції колії.

2.3. Основи технічного нормування

Визначення поняття: виробничий, технологічний та трудовий процеси. Типи та фази виробництва. Призначення систематичного аналізу в процесі праці в зв'язку з впровадженням нової техніки, більш досконалих технологічних процесів та передових методів праці.

Нормування – один з основних засобів вдосконалення організації праці.

Характеристика ручних, механізованих, машинних та автоматизованих процесів.

Розподіл виробничого процесу на складові елементи, їх характеристики. Особливості виробничого процесу у колійному господарстві.

Бюджет робочого часу. Нормативний та понаднормативний робочий час. Фонди робочого часу. Планування бюджету робочого часу. Фактичний бюджет робочого часу та шляхи його ефективного використання.

Класифікація витрат робочого часу виконавця та машини. Аналіз фактичних витрат робочого часу.

Фотографія витрат робочого часу, її мета та види. Індивідуальна фотографія робочого дня. Самофотографія.

Хронометраж, його мета і призначення. Порядок хронометражу. Кількість дослідів. Підготовка і проведення дослідів, обробка даних та підготовка документів для оформлення хронометражу. Фотохронометраж та його особливості.

Нормативи та норми витрат праці, їх характеристика та класифікація. Призначення нормативів праці та вимоги до чинних нормативів. Порядок і засоби їх розробки.

Технічні норми витрат праці, їх призначення та мета.

Призначення норм часу, норм виробітку, норм чисельності працівників. Наукове обґрунтування норм виробітку.

Поняття про способи та методи проектування норм витрат праці та їх впровадження.

Аналітичний метод встановлення норм праці. Аналітично-дослідницький та аналітично-розрахунковий способи нормування, порядок проектування норм часу. Нормування праці спеціалістів у колійному господарстві. Порядок перегляду норм.

Практичне заняття № 2

Розрахунок витрат праці за нормативами.

Тематична характеристика змістового модуля 5 Психологія ділового спілкування на транспорті

Таблиця 2.5.

Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності</p> <p>здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів) щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного</p>	<p>3К1,3К2 ФК9,ФК11 ПРН17,ПРН20</p>

<p>транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів;</p> <p>знати призначення та специфіку роботи структурних підрозділів лінійних підприємств, малих колективів виконавців (бригад, ділень), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів;</p> <p>знати особливості та вміти розробляти технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів залізничного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.</p>	
---	--

Змістовна характеристика змістового модуля 5

2.4. Організація оплати праці

Принцип організації заробітної плати на виробництві. Взаємозв'язок заробітної плати і продуктивності праці.

Номінальна та реальна заробітна плата. Інфляція та ринок, індексація доходів населення. Суспільні фонди споживання, їх роль у соціальному захисті працюючих. Форми і системи оплати праці, які застосовуються у колійному господарстві. Поняття “якість життя”.

Тарифна система, її елементи: тарифні розряди, тарифно-кваліфікаційний довідник, тарифні ставки і коефіцієнти. Система посадових окладів. Оплата праці працівників ПЧ та КМС. Бригадна форма оплати і стимулювання праці. Фонди споживання та накопичення. Табельний облік. Наряд та його оформлення.

Соціальні гарантії при переході до ринкової економіки.

Практичне заняття № 3

Визначення відрядних розцінок на ремонтно-колійні роботи.

Складання та закриття нарядів на відрядні роботи.

В результаті вивчення теми студент

повинен знати:

основні принципи організації праці. Суть продуктивності праці, способи її розрахунку та шляхи підвищення. Класифікацію витрат робочого часу, елементи виробничого процесу, методи нормування праці, порядок розробки і перегляду норм витрат праці.

Суть, принципи і форми системи оплати праці в ПЧ і КМС. Поняття про індексацію доходів населення. Порядок розрахунку заробітної плати робітників бригади з врахуванням КТУ;

повинен вміти:

визначати продуктивність праці для ПЧ та КМС, розраховувати витрати праці згідно нормативів, визначати середній розряд та тарифний коефіцієнт для бригади. Оформляти наряд на відрядні роботи з розподілом колективного заробітку із застосуванням КТУ.

Міжпредметні зв'язки:

Основи управлінської діяльності – організація праці як основа високої ефективності та якості роботи;

Основи охорони праці – небезпечні та шкідливі виробничі фактори, техніка безпеки, виробнича санітарія;

Технічне обслуговування та ремонт залізничної колії – технологічні процеси виконання колійних робіт.

Основи економічної теорії - оплата праці.

3 Планування організації і аналіз виробничо-фінансової діяльності виробничих підприємств колійного господарства

Тематична характеристика змістового модуля 6. Визначення параметрів виробничого процесу
Таблиця 2.6. Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність розробляти та управляти проектами;</p> <p>здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності;</p> <p>здатність демонструвати широке розуміння проблем якості процесів та об'єктів залізничного транспорту, здатність організовувати експлуатацію об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту;</p> <p>здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів) щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів;</p> <p>знати та розраховувати основні показники звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) підприємства під час експлуатації та ремонту об'єктів та систем залізничного транспорту;</p> <p>уміти розраховувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об'єктів залізничного транспорту, їх систем елементів.</p>	<p>ЗК 9, ЗК10 ФК9 ФК10 ФК11 ПРН 23 ПРН 24</p>

Змістова характеристика змістового модуля 6 Організація виробничо-фінансової діяльності підприємств колійного господарства

3.1. Основи планування виробничо-фінансової діяльності підприємств

Система і суть економічних відносин між структурними підрозділами колійного господарства.

Виробничо-фінансовий план, його основні розділи та виробничо-технічні показники для його розробки. Порядок розробки плану. Планування контингенту робітників та фонду заробітної плати за нормами витрат робочої сили, трудомісткістю, нормами виробітку на одного працівника, кількості обслуговуваних об'єктів та нормами витрат робочої сили на один об'єкт. Розрахунок потреб та планування чисельності робочої сили (фонду заробітної плати) з поточного утримання колії та штучних споруд. Планування чисельності та фонду заробітної

плати працівників для охорони колії, переїздів та штучних споруд. Планування штату інженерно-технічних працівників та утримання апарату управління. Планування контингенту робітників інших професій експлуатаційного штату колійного господарства.

План експлуатації та номенклатура витрат дистанції колій. Визначення суті експлуатаційних витрат. Елементи та статті витрат, їх характеристика. Методика планування експлуатаційних витрат. Планування основних економічних витрат: з поточного утримання колії, одиночні заміни матеріалів верхньої будови колії, охорони колії, переїздів та штучних споруд, боротьбі зі снігом, водою, піском та інших робіт у господарстві.

Поняття про планування основних витрат на перевезення в господарстві залізничної колії. Поняття про планування господарчих витрат. Порядок планування амортизаційних відрахувань та їх розподіл.

Значення та особливості планування в середині підприємства. Планування витрат на ділянках, околодках, цехах, відділеннях, бригадах, майстернях та інших підрозділах.

Планування і склад витрат з капітального ремонту та капітальних вкладень.

Складання плану матеріально-технічного постачання. Розрахунок потрібної кількості матеріалів, запасних частин, приладів та обладнання для поточного утримання та окремих видів ремонту споруд. Запаси, що не повинні зменшуватись, для експлуатаційних потреб та відновлювальних робіт. Норми витрат матеріалів. Порядок складання заяв на матеріали та оформлення нарядів. Оформлення прийому та відпуску матеріалів.

Поняття про режим економії, самофінансування. Повний господарський розрахунок: собівартість, розрахункові ціни, прибуток, рентабельність та оподаткування.

Основні принципи господарського розрахунку. Показники фінансово-транспортної діяльності, що плануються.

Положення про господарський розрахунок ПЧ та КМС. Розрахунки із службою колії за виконані роботи.

Визначення фінансових результатів підприємства. Основні показники та облік виконання планів.

Розробка плану соціального розвитку колективу, його суть та мета, матеріальна зацікавленість працівників та відповідальність за виконання планів.

Практичне заняття № 4-5

Розрахунок контингенту монтерів колії умовного околодку.

Практичне заняття № 6

Визначення середнього розряду, середньої тарифної ставки бригади, підбір складу бригади за розрядами.

Практичне заняття № 7

Розрахунок фонду заробітної плати підрядного колективу умовного околодку.

Практичне заняття № 8

Заповнення відомостей розподілу заробітної плати та премії монтерам колії з використанням КТУ.

Практичне заняття № 9

Виконання розрахунків техніко-економічних показників дистанції колії.

3.2. Фінансування дистанції колії та КМС

Фінансовий план. Фінансування експлуатаційної роботи та капітального ремонту основних фондів. Банки, що фінансують колійні роботи. Документи з оформлення фінансування, фінансові заохочення, санкції та штрафи. Державний арбітраж. Поняття про баланс доходів та витрат дистанції колії та КМС.

Тематична характеристика змістового модуля 7 . Обліково-звітна документація

Таблиця 2.7.

Вимоги ОПП

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність розробляти та управляти проектами;</p> <p>здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності;</p> <p>здатність демонструвати широке розуміння проблем якості процесів та об'єктів залізничного транспорту, здатність організовувати експлуатацію об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту;</p> <p>здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів) щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів;</p> <p>знати та розраховувати основні показники звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) підприємства під час експлуатації та ремонту об'єктів та систем залізничного транспорту;</p> <p>уміти розраховувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об'єктів залізничного транспорту, їх систем елементів.</p>	<p>ЗК 9, ЗК10 ФК9 ФК10 ФК11 ПРН 23 ПРН 24</p>

Змістовна характеристика змістового модуля 7

3.3. Основи обліку, звітності та аналізу виробничо-фінансової діяльності

Види обліку, їх суть і призначення. Початковий статистичний облік і звітність. Облік рейок, скріплень, шпал та брусів; порядок ведення рейкових та шпалових книжок. Основні поняття з бухгалтерського обліку та звітності. Інвентаризація, її терміни та призначення. Ревізія. Значення звітності, як одного із засобів контролю і поточного керівництва роботами. Оперативний облік та звітність. Механізація обліку та звітності. Суть та призначення техніко-економічного аналізу в результаті виробничо-фінансової діяльності ПЧ, КМС та їх підрозділів. Аналіз собівартості поточного утримання колії та ремонтно-колійних робіт. Аналіз продуктивності праці та виконання планів організаційно-технічних заходів

Тематична характеристика змістового модуля 8 Обліково-технічна документація, її види.
Таблиця 2.8. Вимоги ОПП та ОКХ

Програмні компетентності та програмні результати навчання	Коди компетентностей та програмних результатів навчання
<p>здатність розробляти та управляти проектами;</p> <p>здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності;</p> <p>здатність демонструвати широке розуміння проблем якості процесів та об'єктів залізничного транспорту, здатність організовувати експлуатацію об'єктів залізничного транспорту, їх систем та</p>	<p>ЗК 9, ЗК10 ФК9 ФК10 ФК11 ПРН 23 ПРН 24</p>

<p>елементів, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту; здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів лінійних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів) щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів залізничного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів; знати та розраховувати основні показники звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) підприємства під час експлуатації та ремонту об'єктів та систем залізничного транспорту; уміти розраховувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об'єктів залізничного транспорту, їх систем елементів.</p>	
---	--

Змістовна характеристика змістового модуля 8

3.4. Кошторисна документація

Значення калькуляції та кошторису для організації колійних робіт та зниження вартості їх будівництва або ремонту. Інструкція з розробки проектів та кошторисів. Кошторисні нормативи. Будівельні норми і правила (БНіП), цінники та прейскуранти, укрупнені показники, склад, структура та елементи кошторисної вартості робіт: прямі витрати (основна заробітна плата робітників, вартість матеріалів, виробів та конструкцій, витрати на експлуатацію машин). Вартість матеріалів та виробів: відпускні ціни, націнки, транспортні витрати і витрати на вантажно-розвантажувальні роботи, заготівельно-складські та інші витрати.

Кошторисна документація. Поняття про кошторисні норми та кошторисні розрахунки, форми кошторисної документації. Прив'язка розцінок до місцевих умов, каталоги розцінок, усереднені для районів та будівель. Відомості підрахунку обсягів робіт та їх номенклатура. Зведені кошториси та зведення витрат, їх номенклатура та склад, порядок складання. Кошториси на об'єкти будівництва. Кошториси до типових проектів. Порядок визначення додаткових витрат на зимове подорожчання, пільги, доплати на тимчасові споруди тощо. Суми, що повертаються, за зведеним кошторисом. Калькуляція на роботи з капітального ремонту колії.

Види калькуляцій, їх форма, порядок складання. Порядок визначення витрат на робочу силу та вартість матеріалів, виробів, експлуатацію машин та механізмів. Суми, що повертаються. Нелімітовані витрати. Узгодження та затвердження кошторисної документації.

Практичне заняття № 10

1. Складання калькуляції для одного з видів ремонту колії.

В результаті вивчення теми студент

повинен знати:

основні розділи виробничо-фінансового плану ПЧ і КМС, порядок їх розробки. Планування експлуатаційних витрат. Організацію матеріально-технічного забезпечення. Порядок фінансування виробничої діяльності підприємств. Облік матеріалів верхньої будови колії. Види калькуляції, її склад, узгодження та затвердження кошторисної документації;

повинен вміти:

планувати роботи з поточного утримання колії для колійної бригади, розуміти баланс доходів і витрат. Виконувати техніко-економічний аналіз в межах функціональної діяльності. Складати виконавчу калькуляцію з ремонту колії.

Міжпредметні зв'язки:

Технічне обслуговування та ремонт залізничної колії – документація з аналізу, планування та керування технічним станом колії.

Експлуатація і ремонт колійних машин – ремонтні підприємства.

Продукція підприємств колійного господарства та їх завдання.

Маркетинг як один із шляхів досягнення максимальної ефективності виробництва.

Порядок планування промислової продукції підприємств колійного господарства.

Виробнича потужність підприємства та її визначення.

Суть та розрахунок валової, товарної та реалізованої продукції. Прейскурант цін на промислову продукцію. Порядок розробки плану промислового підприємства із праці.

Планування контингенту виробничого та виробничо-господарського персоналу. Виріток валової продукції на одного працівника. Планування контингенту та продуктивності праці.

Розрахунок фонду заробітної плати. Плановий та звітний фонди заробітку. Поняття про нормативи чистої продукції.

Собівартість промислової продукції. Витрати підприємства, що впливають на собівартість. Вплив витрат праці на собівартість продукції. Економічний аналіз собівартості продукції.

Прибуток та рентабельність. Техпромфінплан та його розділи.

В результаті вивчення теми студент

повинен знати:

типи промислових підприємств, підприємств колійного господарства, продукцію, яку вони випускають, порядок її планування. Суть та розрахунок валової, товарної та продукції, що реалізується. Розрахунок продуктивності праці. Собівартість промислової продукції та шляхи її зменшення.

4. Оподаткування

Види податків: державні, прямі, з прибутку, на додану вартість, із населення, санкції податкові та пільги.

5. Курсова робота**Тематика курсових робіт**

1. Виконання основних техніко-економічних розрахунків та планування виробничо-фінансової діяльності лінійної дільниці.
2. Планування основних виробничих витрат дільниці.
3. Планування та аналіз виробничо-господарської діяльності промислових підприємств колійного господарства.
4. Планування та аналіз виробничо-господарської діяльності колійної машинної станції.
5. Визначення вартості одного кілометра капітального ремонту колії.
6. Визначення вартості збирання одного кілометра рейко-шпальної решітки на ланкозбірних базах КМС

6. Рекомендована література

Основна:

1. Волков В.Н. Путевое хозяйство. Пособие по дипломному проектированию, - М.: Транспорт, 1990
2. Інструкція з улаштування та утримання колії залізниць України, ЦП – 0269, К., Транспорт України, 2012.
3. Кулагин Н.Н. «Нормирование труда на железнодорожном транспорте», М., Транспорт, 1985.
4. Наказ 159-Ц від 26.06.2003 «Диференційовані норми витрат праці на поточне утримання колії, стрілочних переводів і штучних споруд», К., Транспорт України, 2003.
5. Петров Ю.Д. «Организация, нормирование и оплата труда на железнодорожном транспорте», М., Транспорт, 1999
6. Тихомиров В.И. «Экономика, организация и планирование путевого хозяйства», М., Транспорт, 1984.
7. Типові технічні обґрунтовані норми часу для обліку робіт із поточного утримання колії, К., Транспорт, 2012.

Додаткова:

1. Кобець О.В.; Пивовар Т.Г.; Тимофєєва Г.Т.; Беспалова Л.М. „Економіка, організація і планування виробництва на залізничному транспорті”. Частина I, II. Київ. Дельта. 2008р.
2. Бойчук У.М. “Економіка підприємств”. Львів, “Сполох”, 2000 рік.
3. О.Ф. Вергун і інші. “Положення про залізничну станцію”, Київ, 2000р.
4. Показники роботи для віднесення залізниць, відділків залізниць та інших підрозділів до груп (класів) по оплаті праці їх керівників”, Київ, 1995р.
5. О.Ф. Вергун та інші. “Рекомендації з техніко-економічних розрахунків окремих показників експлуатаційної роботи залізниць України, Київ, 2001р.
6. Горфинкель В.Я., Швандер В.А. “Экономика предприятия”.- М.: ЮНИТИ, 2000 год.
7. Беленький М.Н., Силаев Н.И. “Экономика и планирование эксплуатационной работы на железнодорожном транспорте”. - М.: Транспорт, 1986 год.
8. “Экономика эксплуатационной работы в примерах и задачах”. Под редакцией Хохлова Н.Ф. - М.: Транспорт, 1983 год.
9. Кулагин Н.Н. “Нормирование труда на железнодорожном транспорте”. - М.: Транспорт, 1986 год.
10. Дмитриев В.А. “Экономика железнодорожного транспорта”. - М.: Транспорт, 1997 год.
11. Мамедов О.Ю. “Современная экономика”. Ростов-на-Дону, “Феникс”, 1996 год.

7. Інформаційні ресурси.

1. <http://mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
2. <http://www.any-book.ru> – бібліографічний пошук книг.
3. <http://vzvo.gov.ua> – офіційний сайт Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
4. <http://pidruchniki.ws> – українські підручники он-лайн.
5. <http://5fan.ru> – сайт дипломних, курсових робіт і рефератів.
6. <http://uz.gov.ua> – офіційний сайт Укрзалізниці.
7. <http://railway.dn.ua> – сайт Донецької залізниці.
8. <http://magistral-uz.com.ua> – офіційний сайт Всеукраїнської транспортної газети «Магістраль».

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання Іспит

4. Засоби діагностики успішності навчання Усне опитування, захист практичних робіт, тематичне аудиторне письмове опитування, домашня контрольна робота (для студентів заочної форми навчання), виконання та захист курсового проекту.